

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2024/179/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141

Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860

Цахим хаяг: Nerquibaatar@audit.gov.mn

Аудитор Л.Соёлмөнх
Утас: 7033-3019

Цахим хаяг: Soyolmunkhl@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.20 № 30

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ. Архангай аймгийн Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын нягтлан бодогч солигдсон байна.

Аудитын гол асуудал

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 107, 489, 491 дүгээр тогтоол, 2023 оны 241 дүгээр тогтоол, Архангай аймгийн Засаг даргын А/74 дүгээр захирамжийн дагуу төрийн албан хаагчдын цалингийн хэмжээг шинэчлэн тогтоосонтой холбоотой цалингийн сан 36.4 хувиар нэмэгдсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2023 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 9 үндсэн зорилтын хүрээнд 95 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас 98.4 хувиар үнэлжээ.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй ба үүнд ямар нэг төрлийн баталгаажуулах дүгнэлт гаргаагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	88,215,914.43	112,299,524.43
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	65,786,914.43	79,299,524.43
35400	Хангамжийн материал	65,786,914.43	79,299,524.43
35410	Бичиг хэргийн материал	3,046,950.00	3,755,850.00
35420	Аж ахуйн материал	50,896,957.43	60,614,497.43
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,150,102.00	12,106,372.00
35470	Бусад хангамжийн материал	2,692,905.00	2,822,805.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	22,429,000.00	33,000,000.00
36300	Тэжээлийн нөөц	22,429,000.00	33,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	7,931,529,905.52	7,464,141,957.06
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	7,931,529,905.52	7,464,141,957.06
39200	Биет хөрөнгө	7,906,604,072.01	7,439,609,457.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	945,382,698.27	960,382,698.27
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-61,230,796.89	-82,545,926.73
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	80,644,700.00	122,564,800.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-72,488,059.92	-67,848,799.88
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	94,708,924.90	101,189,324.90
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-41,341,941.63	-65,170,208.99
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	72,847,982.77	72,847,982.77
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-55,124,514.73	-64,478,494.51
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	6,701,665,018.00	6,701,665,018.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	-515,512,693.68	-1,031,025,387.36
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,332,171,679.18	1,437,371,679.18
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-575,118,924.26	-645,343,228.58
39300	Биет бус хөрөнгө	24,925,833.51	24,532,499.99
39301	Програм хангамж	5,750,000.00	5,750,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,014,166.49	-5,407,500.01
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	24,190,000.00	24,190,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	8,019,745,819.95	7,576,441,481.49
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	8,019,745,819.95	7,576,441,481.49
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	8,019,745,819.95	7,576,441,481.49
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	652,644,976.24	652,644,976.24
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	652,644,976.24	652,644,976.24
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	7,239,039,165.19	6,795,734,826.73
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	7,704,606,234.01	7,239,039,165.19
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-465,567,068.82	-443,304,338.46
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	128,061,678.52	128,061,678.52
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	8,019,745,819.95	7,576,441,481.49

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	772,037,548.00	860,510,244.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	234,463,619.00	216,958,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	234,463,619.00	216,958,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	28,336,401.00	37,258,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,336,401.00	37,258,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	189,236,923.00	164,180,400.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	16,890,295.00	15,519,600.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	537,573,929.00	643,552,244.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	32,621,729.00	78,504,544.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	361,400.00	1,602,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,384,785.00	28,525,777.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,875,544.00	48,376,767.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	504,952,200.00	565,047,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	504,952,200.00	565,047,700.00
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,230,775,256.22	1,303,814,582.46
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,230,775,256.22	1,303,814,582.46
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,102,135,838.22	1,209,933,499.85
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	252,741,856.00	380,052,287.94
210101	Үндсэн цалин	209,498,004.00	245,836,874.92
210102	Нэмэгдэл	26,387,560.00	99,141,452.13
210104	Урамшуулал	13,139,929.00	29,173,960.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,716,363.00	5,900,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,593,304.00	48,128,902.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,873,265.86	32,984,619.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,462,724.64	3,739,971.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,970,159.76	3,176,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	480,523.58	748,054.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,806,630.16	7,479,957.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	23,929,085.00	29,372,856.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,017,585.00	13,629,856.32
210302	Түлш, халаалт	13,911,500.00	14,892,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	0.00	850,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,377,899.00	34,762,755.00
210401	Бичиг хэрэг	3,419,225.00	2,812,100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,354,916.00	20,230,964.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,333,700.00	5,934,791.00
210404	Ном, хэвлэл	235,000.00	160,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	800,000.00	560,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,133,558.00	5,064,900.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	101,500.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,452,000.00	5,700,380.00
210604	Урсгал засвар	4,452,000.00	5,700,380.00

2107	Томилолт, зочны зардал	2,190,000.00	1,980,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,190,000.00	1,980,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	30,374,061.00	2,544,450.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	28,691,150.00	2,167,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	920,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	50,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,711.00	132,450.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	569,200.00	245,000.00
210807	Газрын төлбөр	12,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	723,477,633.22	707,391,868.46
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	49,226,510.00	60,179,720.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	3,643,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	673,851,123.22	643,568,348.46
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	128,639,418.00	93,881,082.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,889,750.00	4,300,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,022,000.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,561,600.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,306,150.00	4,300,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	94,749,668.00	89,581,082.61
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,342,615.00	51,937,562.61
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,407,053.00	37,643,520.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-458,737,708.22	-443,304,338.46
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	6,829,360.60	0.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	6,829,360.60	0.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-465,567,068.82	-443,304,338.46

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	565,910,330.00	680,810,244.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	28,336,401.00	37,258,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	28,336,401.00	37,258,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	28,336,401.00	37,258,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,336,401.00	37,258,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	537,573,929.00	643,552,244.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	32,621,729.00	78,504,544.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	361,400.00	1,602,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,384,785.00	28,525,777.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	14,875,544.00	48,376,767.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	504,952,200.00	565,047,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	504,952,200.00	565,047,700.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	557,896,480.00	668,810,244.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	557,896,480.00	668,810,244.00

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	427,277,062.00	574,929,161.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	252,741,856.00	380,052,287.94
210101	Үндсэн цалин	209,498,004.00	245,836,874.92
210102	Нэмэгдэл	26,387,560.00	99,141,452.13
210104	Урамшуулал	13,139,929.00	29,173,960.89
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,716,363.00	5,900,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	31,593,304.00	48,128,902.13
210201	Тэтгэврийн даатгал	21,873,265.86	32,984,619.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,462,724.64	3,739,971.38
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,970,159.76	3,176,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	480,523.58	748,054.33
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,806,630.16	7,479,957.42
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	22,829,085.00	29,372,856.32
210301	Гэрэл, цахилгаан	10,017,585.00	13,558,901.29
210302	Түлш, халаалт	12,811,500.00	14,892,500.00
210303	Цэвэр, бохир ус	0.00	921,455.03
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,721,930.00	25,304,041.00
210401	Бичиг хэрэг	3,092,200.00	3,347,250.00
210402	Тээвэр, шатахуун	14,461,400.00	13,302,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,344,000.00	5,934,791.00
210404	Ном, хэвлэл	300,000.00	160,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,127,700.00	560,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,396,630.00	2,000,000.00
2105	Нормативт зардал	800,000.00	400,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	800,000.00	400,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	10,200,000.00	17,046,100.00
210604	Урсгал засвар	10,200,000.00	17,046,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,990,000.00	1,980,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,990,000.00	1,980,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	34,564,137.00	39,145,674.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	32,650,426.00	38,768,224.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	920,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	50,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	131,711.00	132,450.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800,000.00	245,000.00
210807	Газрын төлбөр	12,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,836,750.00	33,499,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,436,750.00	29,855,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	400,000.00	3,643,800.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	130,619,418.00	93,881,082.61
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,869,750.00	4,300,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,022,000.00	0.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	9,561,600.00	0.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	6,286,150.00	4,300,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	94,749,668.00	89,581,082.61
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	74,342,615.00	51,937,562.61
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	20,407,053.00	37,643,520.00

III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	8,013,850.00	12,000,000.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	8,013,850.00	12,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	8,013,850.00	12,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	8,013,850.00	12,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	8,013,850.00	12,000,000.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-8,013,850.00	-12,000,000.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	7,704,606,234.01	8,485,312,888.77
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	7,704,606,234.01	8,485,312,888.77
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-465,567,068.82	-465,567,068.82
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	7,239,039,165.19	8,019,745,819.95
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	7,239,039,165.19	8,019,745,819.95
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	7,239,039,165.19	8,019,745,819.95
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-443,304,338.46	-443,304,338.46
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	652,644,976.24	128,061,678.52	6,795,734,826.73	7,576,441,481.49

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	596,827,700.00	550,368,137.39	46,459,562.61	92.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	584,827,700.00	538,368,137.39	46,459,562.61	92.06
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	582,027,700.00	535,568,137.39	46,459,562.61	92.02
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	397,040,300.00	380,052,287.94	16,988,012.06	95.72
210101	Үндсэн цалин	390,290,300.00	245,836,874.92	144,453,425.08	62.99
210102	Нэмэгдэл	0.00	99,141,452.13	-99,141,452.13	0.00
210104	Урамшуулал	0.00	29,173,960.89	-29,173,960.89	0.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	6,750,000.00	5,900,000.00	850,000.00	87.41
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	49,630,100.00	48,128,902.13	1,501,197.87	96.98
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,748,500.00	32,984,619.00	763,881.00	97.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,970,400.00	3,739,971.38	230,428.62	94.20
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,176,300.00	3,176,300.00	0.00	100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	794,100.00	748,054.33	46,045.67	94.20
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,940,800.00	7,479,957.42	460,842.58	94.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,370,000.00	27,872,856.32	5,497,143.68	83.53
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,700,000.00	12,058,901.29	641,098.71	94.95
210302	Түлш, халаалт	20,170,000.00	14,892,500.00	5,277,500.00	73.83
210303	Цэвэр, бохир ус	500,000.00	921,455.03	-421,455.03	184.29
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,900,300.00	25,002,041.00	6,898,259.00	78.38
210401	Бичиг хэрэг	3,580,400.00	3,347,250.00	233,150.00	93.49
210402	Тээвэр, шатахуун	13,000,000.00	13,000,000.00	0.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,540,000.00	5,934,791.00	605,209.00	90.75
210404	Ном, хэвлэл	500,000.00	160,000.00	340,000.00	32.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,279,900.00	560,000.00	5,719,900.00	8.92
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,000,000.00	2,000,000.00	0.00	100.00
2105	Нормативт зардал	400,000.00	400,000.00	0.00	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	400,000.00	400,000.00	0.00	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	16,982,900.00	15,574,100.00	1,408,800.00	91.70
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,000,000.00	0.00	1,000,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	15,982,900.00	15,574,100.00	408,800.00	97.44
2107	Томилолт, зочны зардал	2,000,000.00	1,980,000.00	20,000.00	99.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,000,000.00	1,980,000.00	20,000.00	99.00

Архангай аймгийн Төвшрүүлэх сумын Засаг даргын тамгын газрын 2023 оны жилийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,524,100.00	3,058,650.00	12,465,450.00	19.70
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	13,392,100.00	2,681,200.00	10,710,900.00	20.02
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,000,000.00	0.00	1,000,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	50,000.00	0.00	50,000.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	270,000.00	132,450.00	137,550.00	49.06
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	800,000.00	245,000.00	555,000.00	30.63
210807	Газрын төлбөр	12,000.00	0.00	12,000.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,180,000.00	33,499,300.00	1,680,700.00	95.22
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	31,100,000.00	29,855,500.00	1,244,500.00	96.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,080,000.00	3,643,800.00	436,200.00	89.31
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,800,000.00	2,800,000.00	0.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,800,000.00	2,800,000.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800,000.00	2,800,000.00	0.00	100.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	12,000,000.00	12,000,000.00	0.00	100.00
220001	Барилга байгууламж	12,000,000.00	12,000,000.00	0.00	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	596,827,700.00	550,368,137.39	46,459,562.61	92.22
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	518,884,500.00	513,110,137.39	5,774,362.61	98.89
320001	Орон нутгийн төсвөөс	518,884,500.00	513,110,137.39	5,774,362.61	98.89
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	77,943,200.00	37,258,000.00	40,685,200.00	47.80
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	31,780,000.00	37,258,000.00	-5,478,000.00	117.24
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	46,163,200.00	0.00	46,163,200.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	78,504,544.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	78,504,544.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	39,361,024.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,500,000.00
210301	Гэрэл цахилгаан	1,500,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	302,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	302,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,472,000.00
210604	Урсгал засвар	1,472,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,087,024.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	36,087,024.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	39,143,520.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	37,643,520.00
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	37,643,520.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	78,504,544.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	78,504,544.00
131103	ЗГНХ, ЗДНХөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилалдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,602,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсөв захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	28,525,777.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон орлого	48,376,767.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Санхүүгийн тайлангийн завсрын аудитаар хүргүүлсэн зөвлөмжийн биелэлтийг Төвшрүүлэх сумын ЗДТГ-ын 2024.01.22-ны өдрийн 01/16, 01/17 тоот албан бичгээр, нотлох баримтын хамт ирүүлж, хэрэгжилтийг 100 хувь биелүүлсэн байгаа тул жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн үр дүнд нөлөөлөөгүй болно.

Аудитаар алдаа илрээгүй бөгөөд нийт 8,507.1 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 8,507.1 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй нь материаллаг бус бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 5,968.3 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

5.2 Албан шаардлага

5.2.1 Бараа материал дансанд горим сорил хэрэгжүүлэхэд 6 нэр төрлийн 8,507.1 мянган төгрөгийн 380 ширхэг бараа материалыг ашиглалтад тавьж олгосноо зарлагаар хүлээн зөвшөөрч бүртгээгүй байна. Эдгээр нь Карбрютер, чагтан гол, резинэн жийргэвч, наклад гэх мэт автомашины сэлбэгийг ашиглалтад тавьж олгон, зарцуулагдсан бараа материалын үлдэгдэл байна.

Энэ нь УСНББОУС 12 Бараа материал стандартын 44-т "Зардал гэж хүлээн зөвшөөрөх Барааг борлуулах, сольж арилжих, буюу түгээн хуваарилах тохиолдолд холбогдох орлогыг хүлээн зөвшөөрсөн тайлант үед тэдгээр бараа материалын дансны үнийг зардал

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

гэж хүлээн зөвшөөрнө. Хэрэв хамаарах орлого байхгүй бол барааг түгээн хуваарилсан буюу холбогдох үйлчилгээг үзүүлсэн үед зардлыг хүлээн зөвшөөрнө. Бараа материалын аливаа бууруулалтын дүн ба бараа материалын бүх гарзыг тэдгээр бууруулалт эсвэл гарз гарсан тайлант үед зардал гэж хүлээн зөвшөөрнө" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг таслан зогсоож, УСНББОУС 12 "Бараа материал" стандартыг мөрдөж, бараа материалыг ашиглалтад тавьж олгосноо зарлагаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэх арга хэмжээг авч ажиллах албан шаардлага хүргүүлээ.

5.2.2 Тус байгууллага нь дотоод хяналтын нэгжгүй, тайлант оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт хийж ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.2-д "Батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж, үр дүнг тайлагнах албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/мянган төгрөгөөр/				Зөвлөмж	
							Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
									Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Бараа материалтай холбоотой	1	8,507.1			1	8,507.1						
Дотоод хяналттай холбоотой	1	-			1	-						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		/мянган төгрөгөөр/			
									Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил												
Шилэн дансны мэдээллийг хугацаа хоцроосон	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил												
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-